

BESLUT

2014-05-12

Dnr: 14/00337

SAKEN

På spåret, SVT1, 2014-02-07, inslag om Dubrovnik och vinter-OS i Sarajevo;
fråga om saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kravet
saklighet.

INSLAGEN

I ett tävlingsinslag om den kroatiska staden Dubrovnik sa ena programledaren
att staden grundades år 600 och den andra programledaren att Kroatien
drabbades av ett inbördeskrig samt att Dubrovnik var en del av Dalmatien som
inte längre finns. Programledarna sa vidare att kravatt är ordet kroat och går
samman med ordet krabat. Ena programledaren använde vidare vid upprepade
tillfällen begreppet serbokroatiska.

I ett senare inslag om bland annat maskoten i vinter-OS i Sarajevo år 1984 sa
programledaren att serbokroaterna skulle bli väldigt sårade över att en av
tävlingsdeltagarna trodde maskoten var en räv när den i själva verket var en varg.

ANMÄLNINGARNA

En av anmälarna är kritisk till att den ene programledaren i de två inslagen
använde begreppet serbokroatiska respektive serbokroaterna. Anmälaren anser
att det är en känslig politisk fråga som programledaren borde känt till eftersom
han har framhållit sig som språkkunnig. Enligt anmälaren finns inte
serbokroatiska längre utan man talar antingen om språken kroatiska eller
serbiska och enligt honom var det även fel att kalla folk som bor i Sarajevo eller
involverade i vinter-OS år 1984 för serbokroater eftersom de främst var
bosniaker. Han anser att det var ett hån mot serber och kroater.

En annan anmälare vänder sig mot att programledarna sa att Dubrovnik grundades år 600. Enligt anmälaren grundades Dubrovnik år 300 före Kristus. Han anser även att formuleringen inbördeskrig i Kroatien var fel eftersom Kroatien blev anfallna av jugoslaviska och serbiska styrkor. Han anför att Dalmatien existerar och är ett landskap i sydvästra Kroatien och att det var fel att ordet kroat betyder kravatt som sedan blev krabat. Anmälaren anser vidare att programledarna inte behandlade staden Dubrovnik med den respekt den förtjänar och är kritisk till att programmet inte nämnde viktiga fakta om dess historia.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har förståelse för att programledarens ordval serbokroater och serbokroatiska i de aktuella fallen kan vara historiskt och politiskt värdeladdade. Oavsett riktigheten i anmälarens kritik att använda dessa begrepp så anser dock nämnden vid en sammantagen bedömning att uttalandena i det aktuella sammanhanget inte innebär att inslagen strider mot kravet på saklighet.

Vad anmälarna anför i övrigt medför inte att inslagen strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande Martin Holmgren efter föredragning av Johannes Wik.

Martin Holmgren

Johannes Wik